

Handläggare
Christina Pettersson
Telefon: 08-508 103 20

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2019-04-11

Rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2018/1845

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Jan Rönnberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har beslutat att stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst. Som ett led i arbetet har SKL beslutat ett rekommendera kommunerna att gemensamt, till SKL finansiera viktiga förutsättningar för att arbeta evidensbaserat inom områdena uppföljning och nationell samordning

En uttalad avsikt är att finansiering och organisering permanentas och där kommuner och stat bidrar långsiktigt. Förvaltningen ser positivt på rekommendation om en gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter. Särskilt positivt är att en kommunal finansiering också innebär kommunernas medverkan i ledning, styrning samt utvecklande av kvalitetsregister. Vidare får kommuner själva prioritera områden för hur statsbidrag ska användas och därmed finansiera och utveckla de delar av kunskapsstyrning inom socialtjänsten som utgår från kommunens särskilda behov. Initialt kommer äldreomsorgen att ha en större nytta av en gemensam finansiering än den övriga socialtjänsten men rekommendationen lyfter särskilt de för staden prioriterade utvecklingsområden såsom psykisk ohälsa, barn och unga samt

ensamkommande barns bostadssituationer, som områden för framtida kvalitetsarbete.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt remissvar från bland annat Östermalms stadsdelsnämnd på rekommendation från Sveriges kommuner och landsting (SKL) om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.

Stockholms stad ska meddela sitt ställningstagande till det samlade förslaget senast den 15 juni 2019.

Ärendet

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har beslutat att stödja medlemmarna i arbetet för en jämlik, jämställd och evidensbaserad socialtjänst, där bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan socialtjänstens personal och deras klienter. Som ett led i arbetet har SKL beslutat att rekommendera kommunerna att gemensamt, till SKL finansiera viktiga förutsättningar för att arbeta evidensbaserat inom områdena uppföljning och nationell samordning. De tjänster och stöd som ingår i förslaget har tidigare finansierats dels genom tillfällig finansiering från kommunerna, dels genom interna tillfälliga utvecklingsmedel. Då dessa efter 2016 har avslutats har SKL tagit fram rekommendationer för fortsatt finansiering av ett mer samlat system som ska gälla i fyra år (2020-2024).

Ytterligare en förändring som påverkat SKL:s förslag är att de statsbidrag som tidigare var riktade till området, efter kommunernas önskemål, numera är generella statsbidrag och som kommunerna därmed själva kan prioritera hur de behöver använda.

Förslaget omfattar en samlad gemensam kommunal finansiering av följande områden:

- styrning och ledning av kunskapsstöd
- uppföljning och analys
- verksamhetsutveckling, lärande och ledarskap

De kvalitetsregister som kommuner använder inom kommunal hälso- och sjukvård gäller främst äldreomsorg men om juridiska hinder undanröjs, finns möjlighet att utveckla andra register för socialtjänstens verksamheter.

Stöd för uppföljning och analys avser till exempel brukarundersökningar och utveckling av gemensamma variabler för

uppföljning av kvalitet och resultat. De tjänster som omfattas av förslaget om nationella brukarundersökningar gäller individ- och familjeomsorg, ensamkommande barns boendesituation samt funktionshindersområdet och socialpsykiatri.

Gemensam utveckling av kommunernas kunskapsstyrningssystem omfattar en nationell samordning av bland annat kommuner och myndigheter, samordning av huvudmannagruppen och samordning av landsting/ regioners system för kunskapsstyrning med fokus på psykisk ohälsa samt barn och unga.

Rekommendationen beskriver de resultat som tidigare har uppnåtts genom kvalitetsregister, nationella brukarundersökningar och nationell samordning.

Kostnaden för den gemensamma finansieringen beräknas till 1,95 kr/ invånare i staden. Kostnaden fördelas per kommun utifrån SKL:s beräkningsmodell för medlemsavgift, vilken baseras på befolkningen i respektive kommun. De fyra största kommunerna får en rabatt på 10 procent. En uttalad avsikt är att finansiering och organisering permanentas och där kommuner och stat bidrar långsiktigt. Deltagande kommuner betalar redan idag en avgift för de webbenkätverktyg som används, vilket skulle ingå i framtida finansieringsförslag.

Jämförelsevis finansierade Sveriges landsting/ regioner under 2018 sammanlagt 116,5 miljoner till SKL för motsvarande tjänster och stöd.

Framtida ledning och styrning av de gemensamt finansierade delarna kommer inledningsvis att ske genom en styrgrupp bestående av Stora AU och SKL. Stora AU består av arbetsutskotten för SKL:s Socialchefsnätverk, Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S) och nätverket för Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) tillsammans med SKL.

I förslaget gällande styrning och ledning avseende de nationella kvalitetsregister som kommunerna använder, föreslår SKL att kommunföreträdare inkluderas i den befintliga ledningsfunktionen och att framtida organisering av nationella kvalitetsregister kompletteras med det kommunala perspektivet och kompetensen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen.

Rådet för funktionshindersfrågor och nämndens pensionärsråd tog del av ärendet 2019-03-14 respektive 2019-03 18.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på rekommendation om en gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter. Den innebär en långsiktig och säker finansiering för de tjänster och verksamhetsstöd som utgör en viktig och omfattande del av nämndens arbete. Särskilt positivt är att en kommunal finansiering också innebär kommunernas medverkan i ledning, styrning samt utvecklande av kvalitetsregister, brukarenkäter och kunskapsstyrningssystem.

Vidare får kommuner själva prioritera områden för hur statsbidrag ska användas och därmed finansiera och utveckla de delar av kunskapsstyrning inom socialtjänsten som utgår från kommunens särskilda behov.

Initialt kommer äldreomsorgen att ha en större nytta av en gemensam finansiering än den övriga socialtjänsten men rekommendationen lyfter särskilt de för staden prioriterade utvecklingsområden såsom psykisk ohälsa, barn och unga samt ensamkommande barns bostadssituationer, som områden för framtida kvalitetsarbete. Det innebär att delar av socialtjänsten som idag inte omfattats av nationella system och kunskapsstyrning ges ökade möjligheter till säkrare uppföljning av kvalitet, brukarinflytande och kunskapsutveckling.

Förvaltningen ser gärna en utvärdering avseende utvecklingsområdena inför att eventuell finansiering upphör eller omprövas år 2024.

Gällande rekommendationens beskrivning av framtida ledning och organisation av det samlade systemet för kunskapsstyrning, efterfrågar förvaltningen ett mer utförligt förslag och beskrivning av kommunernas framtida medverkan, ansvar samt del i beslut.

Bilaga

Meddelande från styrelsen – Rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.

